Half-an-Hour Discussion on Starred Question No. 166 Regarding Prohibition in the State

Mr. SPEAKER.—There is one more item in the agenda *i.e.* half an hour Discussion given notice by Sriyuths : M. M. Jalisatgi, H. N. Nanjegowda S. S. Arakeri, J. P. Sarwash, K. P. Nadagowda, A. Ramachandra, L. Srikantaiah, Vatal Nagaraj, T. V. Krishnappa, C. K. Rajaiah Shetty, Gangabovi and Jayaprakash Narayan. We will take it up now. Sri Jayaprakash Narayan shall Commence the Debate.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ ನಾರಾಯಣ್ (ಸಿಸಿಐ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಮನೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದ ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರಗಳ ಎರಡನೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀಮತಿ ಎನ್ನಿಫ್ರೆಡ್ ಎಫ್ ಫರ್ನಾಂಡೇಸ್‌ರವರು ತಂದಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರ ಕೊಡದೇ ಇರುವ ಕಾರಣ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯಮೇಲೆ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನವಿಮಾಡಿದಮೇಲೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾಥೂರಾಂ ಗೋಡ್ಸೆ ಮಹಾತ್ಮಗಾಂಧೀಜಿಯವರನ್ನು ಕೊಂದಂತೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಗಾಂಧಿಯ ಆದರ್ಶ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಕೊಲೆಮಾಡಿದೆ, ಪಾನನಿರೋಧದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸರಕಾರ ದ್ರೋಹಪೂರಿತವಾದ ನೀತಿಯನ್ನನುಸರಿಸಿದೆ. ಅಖಿಲಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಮಿಟಿಯು ಗೋವಾ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಆದರ್ಶಪೂರ್ವಕವಾದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ಅದಕ್ಕೆ ತಲೆಬಾಗಲೇಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಖಚಿತವಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಭರವಸೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸರಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವ ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಅಥವ ಕೈಬಿಡುವುದೇ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳದೆ ಕೇವಲ 5 ನಿಮಿಷಗಳಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1938ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಾಮನಗರ ಮತ್ತು ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭಿಸಿ ನಂತರ ರಾಜ್ಯದ 16 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿತು. ಆದರೆ 1968ರಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಈ ಪಾನನಿರೋಧದ ಗಾಂಧಿ ತತ್ವವನ್ನು ಗಾಳಿಗೆ ತೂರಿದರು, ಕೇವಲ 10–11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ನಡಿಲಿಸಿದರು ಇದರಿಂದ ನಿರ್ಗತಿಕರು, ಕೂಲಿಗಾರರು ಹರಿಜನರು ನಾಶವಾಗಲು ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಈ ಅನೀತಿಯನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಲೇಬೇಕು. ಮದ್ರಾಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಈಗ ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಪಕ್ಷದ ಆಡಳಿತವಿದೆ. ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಸರಕಾರ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಮುಂದುವರೆಸಿರುವಾಗ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರಕಾರ ತನ್ನ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದರಾಯಿಸಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದಿರುವುದು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ನಾಚಿಕೆಗೇಡು. ಅದರಲ್ಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತನ ಶತಮಾನೋತ್ಸವವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಸುಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ತತ್ವವನ್ನು ಆದರ್ಶ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ್ದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಶಾಂತಿಯಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಅಮೋಘವಾದ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಅವರ ಆದರ್ಶವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವುದಾದರೆ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಗಾಂಧಿಯವರ ಶತಮಾನೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ತಾರೀಖು 2–10–69 ರೊಳಗೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ದೋರಣಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು. 7 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಬಡವರ ಸುಧಾರಣೆಗೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಸರಿಯಾದ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಬಡವರ ಬಾಳು ಬೆಳಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಕುಡಿತವನ್ನು ಕಲಿತು ಸಾವಿರಾರು ಸಂಸಾರಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ, ಅನೇಕರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕುಡುಕತನದಿಂದ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ನಿಜವಾದ ಸತ್ವ ನಾಶವಾಗವುದು. ದಲಿತವರ್ಗದವರಿಗೆ ಕುಡುಕತನ ಮನೆಮಾರಿ. ಅನಕ್ಷರತೆಯ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಬೆತ್ತಲು ಜ್ಞಾನಜ್ಯೋತಿ ಬೆಳಗಿನಲು ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ. ಪಾನನಿರೋಧ ನೈತಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ನ್ಯೆಜಮಾರ್ಗ, ಭಾರತದ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್)

ಸಂವಿಧಾನದ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆ ಸರ್ವಜನರ ಸೌಖ್ಯದ ದಾರಿ ತೋರಲು ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ. ಕುಡುಕತನದಿಂದ ಮಾನಹಾನಿ, ಪ್ರಾಣಹಾನಿ, ಧನಹಾನಿ ಆಗುವ ಮಧ್ಯಪಾನ ಕೂಡಲೇ ರದ್ದಾಗಲಿ, ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು 1942 ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಸಭೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ವನಾಶವಾದೀತು ಎಂಬುದನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಒಂದು ಸಂದೇಶವನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಓದುತ್ತೇನೆ:

Drink habit destroys the soul of man and tends to turn him into a beast incapable of distinguishing between wife, mother and sister.

The drink and the drug evil is in many respects worse than the evil caused by maleria and the like for while latter only injures the body, the former saps body and soul.

Only those women who have drunkards as their husbands know what havoc the drink evil work.

I would rather have India reduced to the state of pauperism than have thousands of drunkards in our midst.

I would rather have India without education if that is a price to be paid for making it dry.

I hold drink to be more damnable than thieving and perhaps even prostitution. It is not unoften the parent of both."

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ರಾಷ್ಟ್ರಪಿತನ ಈ ಸಂದೇಶದ ಮೂಲ ತತ್ವವನ್ನು ಅರಿತು ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನುಖೀ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಸಮಾಜ ವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಅವರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ, ಹರಿಜನ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಬಡವರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಕೂಲಿಗಾರರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ಅನಕ್ಷರತೆ ನಾಶ ವಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಈ ಆದರ್ಶ ಕಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

MR. DEPUTY SPEAKER.—I will allow the members to ask for some clarifications after it is answered.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—Under the rules, there is no scope for longer time. The scope is very limited. 8-10 ಜನ ಮೆಂಬರುಗಳು ಸಹಿ ಹಾಕಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ 5 ನಿಮಿಷಕೊಟ್ಟರೂ ಮುಕ್ಕಾಲುಗಂಟೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಎಕ್ಸೈಜ್ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್ ಬರುವ ತಿಂಗಳು ಬರುತ್ತದೆ ಆಗ ಉಳಿದ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಕೋಪ್ ಇರುತ್ತದೆ ಆಗ ಅವರು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ನಾನು ಮಾತನಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವರುಗಳು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವುದಿದ್ದರೆ ಕೇಳಲಿ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—It is not possible to give chances to all the hon. Members during half on hour Debate. It should be finished within half-an-hour.

SRI RAMAKRISHNA HEGDE.—The best course would be for any one to move a private resolution on that.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಂತರ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬಹುದು. ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri K. PUTTASWAMY.—Rule 49 (4) clearly lays down the procedure. It reads as follows:

> "There shall be no formal motion before the Assembly nor voting. The member who has given notice may make a short statement and the Minister concerned shall reply briefly. Any member who has previously intimated to the Speaker may be permitted to ask a question for the purpose of further elucidating any matter of fact."

Therefore, the members who have taken the permission of the Chair may put questions after the Minister replies.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE.—All the 12 members cannot be given chance to speak. Is it ever possible for all the 12 to participate within the time?

Sri S. S. ARAKERI.—If I am not given a chance to speak, I will walk out as a protest.

(*At this stage SriS. S. Arakeri withdrew*)

† Sri J. P. SARVESH.—Excepting Gulbarga and Raichur Districts, in other Districts, the prohibition is there. What is the Policy of the Government? Have they fulfilled the dreams of Mahathmaji? Instead of following the principles of Mahathmaji, they are scrapping the prohibition. The true follower of Mahathmaji is the only one Lady and that is Mrs. Dasappa. She has resigned her Ministership on this account. It is very unfortunate that B. Rachiah and Y. Ramakrishna who claim to be the well-wishers and guardians of Harijans and who claim that they are there for the betterment and progress of the Harijans, do not have the guts to resign. Now the poor Harijans are suffering a lot. Their economic conditions are becoming worse day by day on account of their drinking. Their health is being spoiled. You have no sympathy with them. You want to have more money at the cost of the health of these poor people. The toddy that is being sold is not a good one. Some illicit liquors are being sold. The licensed liquor will not be there in the Depot. It is very dangerous for health of the people who drink these illicit liquor which is poisonous. The Chief Minister says that he does not belive in socialism so long as the poverty is there. When that is his stand why did he arrange to auction the toddy shops? Why don't you auction the big Hotels like Hotel International and all such other Bars? Why do you want to auction the toddy shops? You are ruining the poor Harijans and their children. You may get so many crores of ruppees. The money should not be the only consideration!

(SRI J. P. SARWESH)

On the one side you say that you want to develop the people and therefore you are introducing some economic programmes to improve their economic conditions, but on the other side you are killing poor people by allowing the contractors to sell the illicit liquor. I want to submit Sir, to scrap or remove prohibition completely throughout the State because that would help particularly the poor people.

† ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ದಿವಸ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಕೊಲೆಯಾಗಿದೆ; ಹರಿಜನರನ್ನು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಕ್ಕೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ಈಗ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಅದನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಾಗಾದರೆ ನಾನು ಸಭೆಯಿಂದ ಎದ್ದು ಹೊರಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದೆರಡು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನ ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಳಬಹುದು ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನನಗೆ 3 ನಿಮಿಷ ಆದರೂ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ತಾವು ಕೊಡಲೇಬೇಕು.....

Mr. DEPUTY SPEAKER.—I would adjourn the House exactly at 7-00 P.M. There are only eight minutes.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಪಾನನಿರೋಧದ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ನಿಗದಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆಯ ಕಾರಾವಕಾಶ ಸಾಲದು.....

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾವು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತನ್ನಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ದಿವಸ ಇದರಿಂದ ಯಾವ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ತೊಂದರೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಆ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಯಾವ ಹರಿಜನರು ಎಂಬತಕ್ಕವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೋ ಅಂಥ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಹೆಂಡವನ್ನು ಕುಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆ ಜನರು ಖಂಡಿತ ಉದ್ಧಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಕೆಲವು ಹರಿಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಗೌರವವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಗೌರವವಿದ್ದರೆ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಲೇಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳಿದ್ದರೆ ಅವರು ಕೂಡಲೆ ತಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಪದವಿಗಳಿಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಇತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಚಳವಳಿಯನ್ನು ಹೂಡಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದೆಲ್ಲವೂ ಅತಿ ಕಡಮೆ ಎಂತ ನಾನು ನಾಲ್ಕು ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಸಾಕೆಂದು ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳ ವಿನಾ ಇನ್ನುಳಿದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಇಷ್ಟೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಅದರಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅತ್ತಕಡೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಂದಲೇ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೆ ಏಕೆ ರದ್ದು ಮಾಡಬಾರದು ? ಇದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ ? ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಸಾರಾಯನ್ನು ಕುಡಿದು ಎಷ್ಟು ಜನರು ಸಾಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ನಷ್ಟವಾಯಿತು

ಎಂದು ಹೀಗೆರ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದವರು ಈಗ ಅದೇಕೆ ಹೀಗೆ ಆತುರಾತುರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಮತ್ತೆ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ? ಮೊನ್ನೆ ಗೋವಾದಲ್ಲಿ ಎ.ಐ.ಸಿ.ಸಿ. ನಡೆಯಿತು. ಆ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಗಾಂಧಿಶತಾಬ್ದಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಮತ್ತು ಅದೇ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಗಾಂಧಿಶತಾಬ್ದಿಯಿಂದ ಮುಂದಿನ ಏಳು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತವೂ ಈ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಇದನ್ನು ಯಶಶ್ವಿಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಣಯಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಪಾಸಾದವು. ಆ ನಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಇಷ್ಟೆಂದು ಪ್ರೇರಣೆ ಬಂದಿವೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಮಾಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿ ಒಂದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಗಳೂ ಆ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಆಚರಣೆಗೆ ತಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಏನು ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೆವೆಯೋ ಹಾಗೆ ಇತರ ಪಾರ್ಟಿಗಳೂ ಅವರವರ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿತವಚನಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ಪಾಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಇನ್ನುಳಿದ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಅಂದರೆ ಪಿ ಎಸ್.ಪಿ. ಎಸ್.ಎಸ್.ಪಿ. ಜನಸಂಘ, ಕಮ್ಯುನಿಷ್ಟ ಪಕ್ಷಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದೇ ರೀತಿ ಅವರವರ ಪಕ್ಷಗಳಿಗೆ ನಿರ್ಬಂಧ ಹಾಕಲಿ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷದವರು ಏನೇ ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟರೂ ಇದನ್ನು ಯಶಶ್ವಿಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲೇನೋ ಈ ದಿವಸ ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಪಕ್ಷ ಇದೆ. ಅದು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ? ಮೊನ್ನೆ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಪ್ರೊಹಿಬಿಷನ್ ನಜೆಷನ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮೀಟಿಂಗ್ ಆಯಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನೂ ಮತ್ತು ಕೇರಳದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಸದಸ್ಯರು. ಆದರೆ ಆ ದಿವಸ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಕೇರಳದ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಬರಲಿಲ್ಲ—ಅಥವಾ ಬೇರೆಯವರನ್ನೂ ಕೂಡ ಅವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾನು ಇದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಎಂದೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ 30 ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಆ ಸೋಷಿಯೋ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಕಂಡೀಷನ್‌ಗಳು ಈ ದಿವಸ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಕಾಲ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿದೆ. ಆ ಹಳೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮತದಾನ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಕ್ಕಿರಲಿಲ್ಲ; ತುಂಬಾ ಅನಾಗರೀಕರಾಗಿದ್ದರು ಅವರು ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ; ಬಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದಿರಲಿಲ್ಲ, ಹೀಗೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಕಾರಣ ಅವರು ಕುಡಿತದಲ್ಲಿ ತಲ್ಲೀನರಾಗಿದ್ದರು. ಮನೆಯ ಮೇಲಿನ ಛಾವಣಿಯೇ ಅವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಜಾಗೃತಿ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ; ಜನರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೂ ಈ ದಿವಸ ಎಲ್ಲರಂತೆ ನಾಗರೀಕರಾಗಿ ಆಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಬಾಳಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಮೂಡುತ್ತಿದೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಹರಿಜನರು ಮಾತ್ರ ಕುಡಿಯುತ್ತಾರೆ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಕುಡಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಒಂದು ವಾತಾವರಣವಿತ್ತು. ಈ ದಿವಸ ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರೇ ಜಾಸ್ತಿ ಕುಡಿಯುವ ಜನರು. ಕೆಳದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯತಕ್ಕವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಕುಡಿಯತಕ್ಕ ಚಟ ಇರುವವನು ರೈಸೆನ್ಸ್ ಇದ್ದ ಕಡೆ ಅವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕದಿದ್ದರೆ ಅವನು ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಕುಡಿಯುತ್ತಾನೆ.

7-00 P.M.

ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆಯೆಂದರೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಆಗಬೇಕು. ನಾನು ಮೊನ್ನೆ ಸೂಚನೆಮಾಡಿದೆ, ಎಲ್ಲಾ ಪೊಲಿಟಿಕಲ್ ಪಾರ್ಟಿಗಳ ಸಮ್ಮೇಳನ ಕರೆಯೋಣವೆಂದು. ಕೆಲವರು ಇದನ್ನು 5ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ, 7ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ, 10ವರ್ಷಗಳೊಳಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು 5 ವರ್ಷಗಳು ಎಂದು ಹೇಳಲಿ, ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್, ಸ್ವತಂತ್ರಪಕ್ಷ, ಜನಸಂಘ, ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಪಕ್ಷಗಳು ಏನಿವೆಯೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾದಂಥ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಭಾವೋದ್ರೇಕವಾಗಿ ಗಾಂಧಿ ಶತಾಬ್ದಿ ಜಯಂತಿಯೊಳಗೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡೋಣ ವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅದರಿಂದೇನೂ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾನ ನಿರೋಧವನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ)

ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಅದು 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಥವಾ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇಡೀ ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ, ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ--ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯಬಹುದು, ಇಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಕುಡಿಯಬಹುದು, ಎಂಬ ಚಟ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ತಮಗೆ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡೋಣ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು ಒಂದೇ ಸಾರಿ ದುಡಿಕಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಿಲ್ಲವೆಂದು ಭಾವನೆಯುಳ್ಳವನು. ಆಬ್ಕಾರಿ ಡಿಮ್ಯಾಂಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆಗ ಕಾರಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತದೆ. ಖಾನಗೀ ಗೊತ್ತುವಳಿಯ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಆಗ ಅವರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪರಿಣಾಮವಾದೀತೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶ್ ನಾರಾಯಣ್.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂಬುದಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಹಿಂದಿನ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು 22ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿದೆ. ಅದನ್ನು ಓದಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎರಡನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿವೆ 'ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಶಿಥಿಲಗೊಳಿಸಿದ ಕಾರಣ, ಪ್ರಸಕ್ತ ವರ್ಷ 1.91 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆದಾಯ ಬರುವುದೆಂದೂ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಉತ್ಪಾದನ ಶುಲ್ಕದಿಂದ (ಆಬ್ಕಾರಿಯಿಂದ) ಬರುವ ಆದಾಯವು 11ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗೇರುವುದೆಂದೂ ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ಸಂತಸವಾಗಿದೆ. ಮಧ್ಯಪಾನದ ದುಷ್ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಸಮಸ್ತ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಪ್ರಚಾರ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸ ರಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂಬ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಸಂತೋಷವಾದೀತೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ವಚನಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಸಮಿತಿ ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಏನೇನು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ವಚನ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಇದರಲ್ಲಿ ವಚನ ಭ್ರಷ್ಟತೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಪಾನನಿರೋಧದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಆಚಲವಾದ ವಿಶ್ವಾಸವಿದೆ? ಹಿಂದಿನ ಬೊಂಬಾಯಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ್ಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಅಲ್ಲಿ ಮುಕ್ಕಾಲುಭಾಗ ಕುಡಿಯುವ ಧಟ ಇದ್ದವರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪೆಪನರಿ ಸ್ಪಿರಿಟ್‌ನಿಂದ ಅಚಲವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಜನರು ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹತ್ತಿರ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಜನರ ಹತ್ತಿರವೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ವಚನ ಭ್ರಷ್ಟರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಇರುವ ಅಪಾದನೆ ವಿಳಂಬವಾಗಿಯೆಂಬುದು. ನಾಳೆ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಪಾನನಿರೋಧ ರದ್ದಾಗಿದ್ದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯೂ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ತಾವು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾನು ಪ್ರೂವ್ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆ.—ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೆಗೆದರೂ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಲ್ಲ ಅದೂ ಇದೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಸರ್ವೇಶ್ ಅವರು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿಂತಾಗಲೇ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಯಿತು. ಅವರು ಸತತವಾಗಿ ವೆಟ್ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಂಥವರು. ನೀವಾರು 12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಈ ಮನೆಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಪಾನ ನಿರೋಧವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲಲ್ಲ. ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮಾತು ನಿಜ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ಸ್ ಏನು ಟಾಡಿ, ಸೇಂದಿ ವಾರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ, ಒಳ್ಳೆಯ ಸೇಂದಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾವುದೋ ಯಾವುದೋ ಬೆರಿಕೆಮಾಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ದೂರು

ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಂತವುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಸೇಂಪಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ರುಚಿ ನೋಡಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಸೇಂಪಿಯನ್ನು ಯಾವ ತರಹದ ಬೆರಿಕೆಮಾಡಿದೆ ಕುಡಿದರೆ, ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದುವೇಳೆ ಆರೀತಿ ಬೆರಿಕೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅಂತಹವರ ಮೇಲೆ ಉಗ್ರವಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರು ಇದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರಲ್ಲ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ, ಏನೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲಯಾದರೂ ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಹೀಗೆ ಬೆರಿಕೆಮಾಡಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಗುಟ್ಟಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಕು.....

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಓಪನ್ ಆಗಿ ಬೆರಿಕೆಮಾಡಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಕಳ್ಳಭಟ್ಟಿ ಬೆರಿಕೆಮಾಡಿ ಮಾರುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ, ಅಂತಹವರನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಆಫೀಸರ್ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಎಕ್ಸೈಜ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಜೀಪ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಒಂದು ರಿವರ್‌ವಾರ್ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ಪಿ. ಐತಾಳ್.—ಸರ್ಕಾರದವರು ನಪ್ಲೆ೩ ಮಾಡಿದಂತ ಶರಾಬಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಸಿಟ್ ಲಿಕ್ಕರ್ ಮಿಕ್ಸ್‌ಮಾಡಿ ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ.—ಅಂಥಾದ್ದು ಏನಾದರೂ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ, ಅವರ ಲೈಸೆನ್ಸನ್ನು ರದ್ದುಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will adjourn now and meet at 12 Noon on Monday, the 27th January 1969.

The House adjourned at Ten Minutes Past Seven of the Clock to meet again at Twelve Noon on Monday, the 27th January 1969.